

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

HONESTE VIVERE
FUNDACJA

Projekt finansowany z budżetu państwa
realizowany przez Powiat Kępiński

PORADNIK

Niezdolność do pracy - kiedy mogę liczyć na pomoc Państwa?

FUNDACJA
HONESTE VIVERE

ul. Amałowicza - Tatar 7,
04-474 Warszawa

+48 22 379 75 40

www.honestevivere.org

fax: +48 22 349 26 20

[fundacjahonestevivere](https://www.facebook.com/fundacjahonestevivere)

kontakt@honestevivere.org

Niezdolność do pracy - definicja

Niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Jakie warunki należy spełnić, aby uzyskać rentę?

By uzyskać rentę z tytułu niezdolności do pracy należy, prócz bycia osobą niezdolną do pracy, spełnić również warunek związany wiekiem i stażem ubezpieczenia i tak należy wykazać:

- 1 rok stażu ubezpieczenia – jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat,
- 2 lata stażu ubezpieczenia – jeżeli niezdolność do pracy powstała między 20 a 22 rokiem życia,
- 3 lata stażu ubezpieczenia – jeżeli niezdolność do pracy powstała między 22 a 25 rokiem życia,
- 4 lata stażu ubezpieczenia – jeżeli niezdolność do pracy powstała y między 25 a 30 rokiem życia,
- 5 lat stażu ubezpieczenia – jeżeli niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 30 lat, przy czym okres ten musi przypadać w ciągu ostatnich
- 10 lat przed dniem, w którym złożono wniosek o rentę, lub przed dniem, w którym powstała niezdolność do pracy;

Ważne!

Jeśli niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 30 lat, nie trzeba posiadać 5 lat w 10 latach przed zgłoszeniem wniosku lub powstaniem niezdolności do pracy, jeśli osoba jest całkowicie niezdolna do pracy oraz udowodniła łącznie 25 lat składkowych dla kobiety i 30 lat składkowych dla mężczyzn.

Czy prawo do emerytury ma wpływ na prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, nie przysługuje, jeżeli osoba wnioskująca ma ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub spełnia warunki do uzyskania emerytury.

Renta z tytułu niezdolności do pracy - rodzaje

Wyróżniamy 3 rodzaje rent z uwagi na niezdolność do pracy

rentę stałą – jeśli dana osoba nie rokuje na odzyskanie zdolności do pracy;

rentę okresową – jeśli istnieją rokowania, że osoba może odzyskać zdolność do pracy.

rentę szkoleniową – jeśli zostaną spełnione warunki do renty z tytułu niezdolności do pracy, jednak orzeczono, że celowe jest przekwalifikowanie zawodowe z uwagi na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie.

Renta okresowa – jak długo

Czas trwania renty jest ściśle określony w decyzji jednakże istnieje możliwość by ją przedłużyć pod warunkiem złożenia ponownego wniosku, a lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska nadal uzna, że dana osoba jest niezdolna do pracy.

Renta szkoleniowa

Renta szkoleniowa przysługuje jeśli osoba utraciła zdolność do wykonywania konkretnej pracy w konkretnym zawodzie, jednak po uzyskaniu innych kwalifikacji mogłaby nadal pracować.

Renta szkoleniowa na jaki okres

Rentę szkoleniową przyznawana jest na okres 6 miesięcy, jednakże na wniosek starosty można ten okres skrócić lub wydłużyć. Maksymalny czas jej obowiązywania to okres 36 miesięcy.

Skrócenie prawa do renty szkoleniowej może nastąpić jeśli starosta powiadomi organ o tym, że: danej osoby nie można przekwalifikować do innego zawodu, lub osoba taka nie chce poddać się przekwalifikowaniu.

Od kiedy przysługuje renta

Prawo do renty przysługuje od dnia spełnienia kryteriów ustalonych w ustawie, jednakże jej otrzymanie następuje po złożeniu wniosku. Dla wypłaty świadczenia istotny jest dzień złożenia wniosku a nie dzień wydania decyzji, w przypadku wydania decyzji pozytywnej renta zostanie wyrównana za okres od dnia złożenia wniosku do dnia decyzji.

Nie spełniam warunków do renty z tytułu niezdolności do pracy co teraz?

Jeżeli nie możesz pracować ze względu na stan zdrowia, lecz nie spełniasz warunków do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy może zostać Ci przyznana renta socjalna.

Renta socjalna - warunki

1. Pełnoletniość: ukończone 18 lat, lub kobieta po ukończeniu 16 lat która wyszła za mąż
- 2.Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS / komisji lekarskiej ZUS o całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: przed ukończeniem 18 roku życia; w trakcie nauki (także podczas wakacji lub urlopu dziekańskiego) w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 lat;w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Dokumenty niezbędne do uzyskania renty socjalnej

1. Wypełniony wniosek o rentę socjalną,
- 2.zaświadczenie ze szkoły lub uczelni, potwierdzający okres nauki;
- 3.zaświadczenie o stanie zdrowia wypełnione przez lekarza, inną dokumentację medyczną, która może potwierdzić stan zdrowia
- 4.dokumenty przygotowane przez Twojego pracodawcę (jeżeli jesteś zatrudniony),
- 5.zaświadczenie o terminie zawartej umowy i kwocie osiąganego przychodu,wywiad zawodowy
- 6.oświadczenie o byciu właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości rolnej, która przekracza 5 hektarów.

Kto może złożyć dokumenty

Dokumenty wraz wnioskiem o przyznanie renty socjalnej może złożyć samodzielnie osoba zainteresowana lub przedstawiciel ustawowy (np. rodzic w imieniu dziecka); opiekun prawny; kierownik ośrodka pomocy społecznej, jeśli poprosisz go o pomoc; opiekun faktyczny , inna osoba, jeśli posiada pisemne pełnomocnictwo.

Renta socjalna – na jaki okres

prawo do renty socjalnej przysługuje:

- na stałe – gdy całkowita niezdolność do pracy jest trwała,
- na czas określony – gdy niezdolność do pracy jest okresowa.

Czy renta socjalna może być pobierana w przypadku pobierania renty rodzinnej

Renta socjalna przysługuje wraz z rentą rodzinną łącznie w przypadku pobierania renty rodzinnej której wysokość nie przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy

Jeżeli kwota ta zostanie przekroczona wysokość renty socjalnej ulega stosownemu obniżeniu, jednakże nie wiecie niż do 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Renta socjalna nie będzie przysługiwać, jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zawieszenie renty socjalnej

Renta socjalna zostanie zawieszona lub obniżona na tożsamych zasadach jak renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w sytuacji osiągnięcia przychodu z działalności podlegającemu obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu.

Zmniejszenie lub zawieszenie renty socjalnej dotyczy między innymi przychodu z:

1. pracy na podstawie stosunku pracy,
2. pracy na podstawie umowy zlecenia lub współpracy przy tej umowie,
3. pracy na podstawie umowy agencyjnej lub współpracy przy tej umowie,
4. pozarolniczej działalności oraz współpracy przy jej wykonywaniu.

Zawieszenie lub zmniejszenie renty może nastąpić również z uwagi na: wypłacone zasiłki chorobowy, macierzyński czy opiekuńczy, a także wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, uzyskiwanie świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

Na zmniejszenie lub zawieszenie renty socjalnej wpływ będą miały także inne dochody niż wyżej wskazane w tym dochody z zagranicy.

Co zrobić, jeśli nie zgadzasz się z orzeczeniem lekarza albo decyzją ZUS

ZUS ma obowiązek wydać decyzję o przyznaniu lub odmowie prawa do renty w ciągu 30 dni od daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności, która miałaby wpływ na przyznanie tego świadczenia.

Jeśli nie zgadzamy się z orzeczeniem lekarza orzecznika należy złożyć sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia, w którym otrzymano orzeczenie.

Jeżeli komisja lekarska potrzyma decyzję, należy złożyć odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych według miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o rentę.

Odwołanie należy złożyć w oddziale ZUS, który wydał negatywną decyzję, w terminie miesiąca od dnia otrzymania decyzji Komisji lekarskiej